

необхідно форсувати культурний і освітній прорив через прийняття стратегії ґендерної рівності і недискримінації «Освіта-2020» на рівні держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Integrating gender analysis and actions into the work of WHO Programme [Electronic resource]. – Access : http://www.who.int/gender/mainstreaming/integrating_gender/en/.

Наталя Дашенкова,

кандидатка філософських наук,
доцент кафедри філософії

Харківського національного університету радіоелектроніки

Тетяна Коробкіна,

кандидатка філософських наук,
доцент кафедри філософії

Харківського національного університету радіоелектроніки

ГЕНДЕРНА ОСВІТА У ВНЗ В ПАРАДИГМІ ПОЗАФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Світ, що змінюється, вимагає в багатьох випадках змін в засобах реагування. Суспільні зміни сьогодні призводять до того, що існуючі психолого-педагогічні методи навчання та просвітництва потребують розвитку та корекції. Нещодавно у світовій практиці навчання та освіти поряд з формальною та неформальною видами освітньої діяльності виникла ідеологія позаформальної освіти. Зазвичай наша українська система освіти користується лише методами формальної освіти, яка характеризується організованим середовищем навчання, орієнтацією до підтвердження компетенції, зовнішнім характером мотивації суб'єкта навчання, дидактичністю власне освітньої діяльності, наявністю обов'язкового оцінювання, що разом знижує інтерес до навчання та його ефективність.

Головними особливостями позаформальної освіти є: орієнтація на практичне залучення учня/учениці, засвоєння знань та вмінь на основі власного досвіду, відсутність домінування вчителя (який є скоріш помічником, фасилітатором), активність та креативність особистості, вміння та готовність реалізовувати набуті знання та вміння. Це – навчання через практику, коли знання здобуваються через власну діяльність та досвід. Розвиток особистості в методології позаформальної освіти займає одне з провідних місць і є навіть важливішим за формальне засвоєння будь-якої інформації. Якщо результатом формальної освіти є засвоєння знань людиною, то для позаформальної освіти – це сама особистість, що змінилася в процесі практичної діяльності в певній предметній сфері.

Ми вважаємо, що ґендерна освіта є найбільш якісною, коли вона виходить саме із методології позаформальної освіти. Впровадження ґендерних підходів є вкрай важливим та актуальним завданням. Використання методології позаформальної освіти дозволяє зробити вирішення цих завдань більш усвідомленим, орієнтованим на особистість, й тому, більш ефективним. Інструментом позаформальної ґендерної освіти може стати центр ґендерної освіти вищого навчального закладу – організація, що є осередком впровадження ґендерно-чутливого підходу до всіх учасників навчального процесу.

Центр ґендерної освіти, який був створений в Харківському національному університеті в 2012 році, здійснює свою діяльність саме в рамках позаформальної освіти. Через залучення широкого кола студентства, викладацької аудиторії, співробітників та співробітниць університету в низці заходів, організованих ЦГО ХНУРЕ, зроблені перші кроки на шляху до втілення в життя концепції ґендерночутливого освітнього простору. Опора на особистісний досвід дозволяє створювати підґрунтя для усвідомлення ґендерних проблем та актуалізації пошуку шляхів їх вирішення. Інструментами досягнення цієї мети в нашому виші є різноманітні дискусійні круглі столи, інтерактивні семінари, вікторини тощо.

Прикладом успішного застосування методів позаформальної ґендерної освіти є робота студенток та студентів над створенням мультимедійних продуктів (фото, плакати, графіка, демонстраційні ролики та мініфільми тощо) для участі в антидискримінаційних акціях та творчих конкурсах з ґендерної проблематики. Звертаючись до знань, набутих в формальному навчанні за спеціальністю (технічній в нашому виші), молодь через дію, використовуючи власні творчі здібності, здобуває інформацію та розуміння сутності ґендерних проблем, навчається критично мислити, засвоює антидискримінаційну оптику. Таку саму функцію (просвіта через залучення) для викладацької аудиторії та певного кола співробітників/співробітниць виконував ґендерний аудит, який був здійснений зусиллями центру ґендерної освіти, соціально-психологічної служби, волонтерів, співробітників та співробітниць профкому.

Впровадження ґендерних підходів є вкрай важливим та актуальним завданням. Використання методології позаформальної освіти дозволяє зробити вирішення цих завдань більш усвідомленим, орієнтованим на особистість, й тому більш ефективним.